

Lomi Industrier (LI)

Oppstarten

To kamerater i Porsgrunn eide sammen firmaet Telemark Indutriutvikling AS. Da kamerat nr 1, Finn Kristensen, ble industriminister hyrte han kamerat nr 2, Oddbjørn Solum, til arbeidende styreformann i Sulitjelma Bergverk (SB) for at denne derigjennom skulle lede omstillingen og avvikling av gruvedriften i Sulitjelma. Etter at Stortinget i 1986 besluttet å stanse gruvedriften i Sulitjelma 1/10 1989 ble det satt fart i arbeidet med å skille ut deler av bedriften som egne selskap.

Man ville forsøke å skille ut det mekaniske verkstedet ved SB som en egen bedrift, samt å finne eiere til denne. Til dette hyret Solum våren/sommeren 1988 konsulentene Stein Rafoss og Kai Isnes fra Porsgrunnfirmaet Markedsutvikling AS, samt Reidar Jensen fra Solums eget firma Telemark Industriutvikling.

Produksjon av en skogsmaskin TWG skulle være en ”sentral pilar” i bedriften. Dette viste seg snart å være urealistisk på grunn av for stort investeringsbehov og ble skrinlagt. Den nye bedriften skulle i stedet konsentreres om hydraulikk og et mekanisk verksted.

Bedriften Lomi Industrier (LI) ble på bakgrunn av dette etablert høsten 1988 med oslomannen David Johansen som styreformann og eier og den tidligere sulismannen Kjell Lund som daglig leder. Kjell Lund hadde inntil da vært verkstedmester i bedriften. 11/1-89 ble en serviceavtale med SB opprettet, og samtidig yter SB et lån på kr 1.000.000 til LI. Firmaet ansetter 17 personer 1/2-89.

Tilbake til bergverket igjen

Sommeren 1989 dør styrets formann, David Johansen av kreft. Daglig leder, Kjell Lund sikrer seg aksjene og blir eneeier. Etter hvert utvikler det seg til store samarbeidsproblemer mellom daglig leder og de ansatte. I tillegg lider bedriften av svært dårlig styring. Flere ansatte mottok oppsigelser. På bakgrunn av dette engasjerer SB på ny konsulenten Stein Rafoss for å få orden i bedriften igjen. SB sier opp serviceavtalen og utleieavtalen for verkstedbygningen med LI den 19/9-89. Oppsigelsene, som er ført i penn av Rafoss, blir begrunnet med at LI ikke innfridde låneavtalen med SB, at kravet om at bedriften måtte ansette min. 20 personer ikke ble innfridd og at aksjekapitalen ikke ble utvidet til kr 300.000 som avtalt.

Gruvedriften ble forlenget ut over 1/10-89, som var stoppdatoen bestemt av Stortinget. Siden gruvedriften skulle fortsette anså O. Solum at hans jobb som arbeidende styreformann ved SB var over. På ekstraordinær generalforsamling 1/8-89 trakk han seg. Ny styreformann ble bodøadvokaten Nils Aga. I et internt notat den 31/8 til det nye styret i SB, fremsetter adm. dir. Brevik ved SB påstander om dokumentforfalskning. I følge Brevik skulle den tidligere styreformannen O. Solum og konsulenten S. Rafoss ha forfalsket dokumenter i forbindelse med overføring av utstyr fra SB til LI. Dette slik at LI mottok mer utstyr enn hva som tidligere var bestemt. Notatet ble kjent gjennom media og den avgåtte styreformannen gikk til søksmål mot adm. dir Brevik. Etter å ha blitt tvunget til det gjennom SBs oppsigelse av alle avtalene med LI, meddelte Kjell Lund den 27/9-89 at han kunne selge aksjene sine i LI og 9/10 ble Sulitjelma Bergverks datterselskap, Sulitjelma Næringspark eiere av bedriften. Kjell Lund er dermed ute av bedriften. Etter hvert ansettes Jan Olav Andersen, Fauske som daglig leder. Da SB gjennom overtakelse av aksjene i LI igjen fikk hand om gruveutstyret, ble søksmålet løst ved et hemmelig forlik.

Nye eiere

For å få LI på bena igjen slettes LIs gjeld på kr 2.424.000 til SB og SB-firmaet Industriservice. I tillegg har SB samlet i 1989 betalt kr 1.822.000 i lønnstilskudd til LI. Dermed er alt tilbake til utgangspunktet igjen.

Bare for tomånedersperioden 1/9-3/11 måtte SB betale kr 228.14 for konsulenttjenestene til Rafoss. Fra 6/11 ble Rafoss engasjert av Fauske kommune med oppdraget å finne andre eiere til LI. Kommunen fikk tilbud om en redusert timepris for Rafoss på kr 400 pluss kostnader. Nye investorer er klar like før jul -89. Dette er atter en gang et porsgrunnsfirma, Industrivekst ved Niels Jørgen Andersen og Kai Isnes. Dette er den samme Isnes som sammen med Rafoss hadde utredet mulighetene for å skille ut mekanisk verksted som eget selskap året før. Den 25/4-90 overtar disse vederlagsfritt aksjene i LI, pålydende kr 110.000.

FUI opprettes

For å lede omstillingsarbeidet i Sulitjelma og resten av kommunen, ble Fauske Utvikling og Investeringsselskap (FUI) opprettet. Fra 17/10-89 og senere fikk FUI overført i alt 16,5 mil. Kr fra SB i tillegg til utstyr og anlegg. Med dette overtok FUI ansvaret for SB-selskapene Sulitjelma Industriservice og Sulitjelma Næringspark. Sulitjelma Næringspark eide verkstedbygningen der LI hadde sine lokaler. Med dette ble FUI høsten -89 eier av verkstedbygningen. Etter overtakelsen måtte LI betale en årlig husleie til FUI på kr 222.250 for leiet areal. Året etter, i 1991, steg den årlige husleien til kr 304.800. For 1991 betaler LI dessuten kr 412.000 til Nordlandsbanken i renter og gebyrer på kassakreditt/overtrekk. Ved oppstarten av Sulitjelmafirmaet Norex Bergteknikk med porsgrunnsfirmaet Industrivekst som eneeier og K. Isnes som styreformann hadde LI betalt halve aksjekapitalen.

17/12-91 diskuterte LI et ønske om oppkjøp av Ryenbergveien Mek.v (RMV) v/Arne Zell med FUI. LI fikk et lån på kr 500.000 fra FUI samt et lån i Nordlandsbanken på kr 2.300.000 for dette oppkjøpet av "teknologi og kompetanse". Avtalen med RMV innebar at Zell skulle kjøpe aksjer i LI for kr 300.000 (?) ved en utvidelse av aksjekapitalen. Med dette blir Arne Zell medeier i bedriften.

2/3-92 får LI disponere hjemfallspliktig gruveutstyr som FUI har overtatt fra SB (4 borerigger, 4 lastemaskiner og en dumper, samt en del reservedeler). Dette utstyret renoveres og settes i stand av LI for videre utleie der inntektene skal tilfalle LI.

Nye eiere

6/4-92 overtas Industriveksts aksjepost i LI av Fauskefirmaet Transportindustri v/Terje Hanssen for pålydende kr 300.000 samt et honorar til Industrivekst på kr 100.000.

Fra 9/4-92 betaler Lomi Industrier RMVs husleie for verkstedlokalene i Dælenenggata 20 i Oslo på årlig kr 147.500 for 244m².

14/5-92: Kai Isnes har ført regnskapet for LI. Ved aksjeoverdragelsen til Transportindustri blir Isnes beskyldt for å nekte å utlevere regnskapet og aksjeposten i Norex Bergindustri, som LI hadde betalt for (kr 25.000). Det utvikler seg til munnhuggeri mellom tidligere og nye eiere av LI og de nye eierne frafaller beskyldningene om manglende regnskap men opprettholder kravet om tilbakelevering av aksjene i Norex Bergteknikk.

FUI yter et lån til LI på kr 500.000. FUI yter økonomisk bistand til LI på kr 300.000 til økonomistyring og kr 250.000 til markedsbearbeiding. Husleia for LIs del av verkstedbygget i Sulitjelma settes sommeren -92 til kr 332.317 årlig.

Mot slutten

17/8-92: Firmaet Mercurius undersøker LI. Disse finner at;

- bedriften er illikvid og insolvent
- drastiske tiltak må settes i verk for å unngå oppbud. LI balanserer på kanten av strafferettslig ansvar.

Etter at LI i lang tid ikke har oppfylt aksjelovens bestemmelser om styresammensetning, b.l.a ved ikke å ha hatt styreformann, blir Arne Zell styrets formann 16/11 -92.

De ansatte mottar oppsigelse 30. Januar 1993 med oppsigelsestid ut februar.

Brev fra styret til de ansatte 8/2-93 med ultimatum; snuoperasjon eller oppbud! Styret foreslår at;

- lønn for februar-93 fryses og betales etter hvert som pengene kommer inn i kassen
- de ansatte fraskriver seg retten til utbetaling av feriepengeer umiddelbart ved oppsigelsestidens utløp. Feriepengene skal utbetales først etter 15/5-93.

Den 26/2-93 får 4 personer fast ansettelse igjen og 5 personer blir ansatt på kontrakt, resten måtte gå. Daglig leder slutter 1/5-93. Dag Willy Nyrud blir daglig leder etter Jan Olav Andersen.

To av de ansatte drar 20/5-93 til Bodø og advokat Børset for å få sendt konkursvarsel.

Varslet sendt fra Bodø 24/5-93. I mellomtiden hadde eieren begjært firmaet konkurs.

20/8-93. Sulitjelma Gruvearbeiderforening melder krav i boet etter LI. LI har ikke overført trukket fagforeningskontingent for 12 medlemmer, til gruvearbeiderforeningen.